

OBSAH

Věnování	9
Úvod	11
1. Vyhodnocovací systém v gynekologické cytodiagnostice (Bethesda 2001) (J. Kobilková)	15
1.1. Vyhodnocení cytologických stérů – nomenklatura	15
2. Technické podmínky pro gynekologickou cytodiagnostiku (J. Kobilková)	19
2.1. Odběr materiálu pro cervikovaginální diagnostiku	19
2.2. Nanesení odebraného materiálu na podložní sklo	20
2.3. Fixace	21
2.4. Průvodka	21
2.5. »Liquid based« cytologické stery	22
2.6. Odběr buněk z endometria	23
2.7. Barvení cytologických preparátů	24
3. Hodnocení buněčného stérů v cytodiagnostice (J. Ondruš)	27
3.1. Pozadí preparátu	27
3.2. Neepitelové buněčné struktury	28
3.3. Epitelie	29
3.4. Shluky buněk (architektonika)	29
3.5. Struktura jader	31
3.6. Buněčná cytoplazma	33
4. Benigní změny buněk (J. Ondruš)	35
4.1. Rohovění, keratinizace	36
4.2. Zánět a průvodní změny	37
4.3. Původci zánětu v cytologických obrazech	37
4.4. Reparace a regenerace	41
4.5. Nedostatek vitaminů	41
4.6. Účinky IUD	42
4.7. Reaktivní změny cylindrických žlázových buněk	42
5. Hormonální cytodiagnostika (J. Kobilková)	43
5.1. Postupy při funkční cytodiagnostice	43
5.2. Fyziologické cytologické změny na poševním epitelu u ženy v různých obdobích života	45
6. Oportunní infekce v cytopatologii (J. Kobilková)	51

7. Abnormální změny dlaždicového epitelu (A. Beková)	55
7.1. ASC-US, ASC-H – atypie	55
7.2. LOW GRADE SIL (Low Grade Squamous Intraepitelial Lesion – LSIL) Nízký stupeň dlaždicové intraepitelové léze	56
7.3. HIGH GRADE SIL (High Grade Squamous Intraepitelial Lesion – HSIL) Vysoký stupeň dlaždicové intraepitelové léze	57
7.4. Invazivní karcinom dlaždicového epitelu cervixu	58
8. Abnormální změny buněk žlázového epitelu (J. Kobilková)	61
8.1. Endocervix	61
8.2. Endometrium	67
8.3. Extrauterinní adenokarcinom a karcinomy metastazující do reprodukčního systému	73
9. Patologické nálezy v cytologii tělesných tekutin (J. Kobilková)	75
9.1. Indikace a podmínky k cytologickému vyšetření výpotků	75
9.2. Ascites – patologická peritoneální tekutina	77
9.3. Cytodiagnostika moči	78
10. Změny na buňkách po ozáření (J. Kobilková)	81
10.1. Akutní změny buněk	81
10.2. Chronická reakce buněk na ozáření	82
10.3. Recidiva maligních buněk po ozáření	83
11. Histochemie (přínos pro diferenciální diagnostiku v gynekologii) († Z. Lojda)	85
12. Organizace práce v laboratoři pro gynekologickou cytologii (J. Ondruš)	91
13. Cytodiagnostika v minulosti, současnosti a budoucnosti (J. Kobilková)	99
Literatura	109
Zkratky	111
Rejstřík	113